

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

ĮSIAUTRINIMAS KVAPIOSIOMS MEDŽIAGOMS SERGANT LĖTINĖMIS UŽDEGIMINĖMIS ODOS LIGOMIS

Darbo autorė. Justė STAIKŪNAITĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Jūratė GRIGAITIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Dermatovenerologijos centras, gyd. rez. Gabija RUDZIKAITĖ–FERGIZĖ, VUL SK Dermatovenerologijos centras.

Darbo tikslas. Nustatyti įsijautrinimo kvapiosioms medžiagoms dažnį sergantiems veido srities odos ligomis.

Darbo metodika. Buvo atlikta 132 tiriamųjų, vyresnių nei 18m., sergančių lėtinėmis uždegiminėmis veido odos ligomis, atvykusių tretinio lygio dermatovenerologo konsultacijai į VULSK DVC, retrospektyvinė ligos istorijų analizė. Analizuoti tiriamųjų demografiniai ir klinikiniai duomenys, profesinės aplinkos veiksniai, atlikti lopo mėginiai su Europos bazinės serijos (S–1000) ir kosmetikos serijos (C–1000) alergenais. Visiems tiriamiesiems buvo nustatyta teigiama odos reakcija bent vienam iš S–1000 ar C–1000 serijos alergenų. Įsijautrinimas kvapiosioms medžiagoms patvirtintas, jei buvo teigiamas mėginys nors vienam iš šių alergenų: sorbitano seskvioleatui, benzilo salicilatui, benzilo alkoholiui, arbatmedžio aliejui, pipirmėčių aliejui, muskuso mišiniui, Peru balzamai, aromatų mišiniui I, aromatų mišiniui II, hidroksimetilpencilcikloheksenkarboksialdehidilraliui (*Lyrall*). Tiriamieji suskirstyti į grupes: pagal amžių (iki 35 m. ir vyresni negu 35 m.), atopinių ligų anamnezę (bronchinė astma, alerginis rinitas, atopinis dermatitas anamnezėje) bei pagal nurodytą sąlytį su cheminiais rizikos veiksniais darbo aplinkoje. Statistinė duomenų analizė atlikta IBM SPSS programa, pasirinktas reikšmingumo lygmuo, kai tikimybė $p < 0,05$. Dažnių skirtumas nustatytas naudojant Chi kvadrato kriterijų.

Rezultatai. Įtraukti 132 tiriamieji, iš kurių buvo 125 moterys (94,7 proc.) ir 7 vyrai (5,3 proc.). Tiriamųjų amžiaus vidurkis buvo 39,1 m., mediana – 39,0 m. 54 tiriamiesiems (40,9 proc. atvejų), iš jų 52 moterims (96,3 proc.) ir 2 vyrams (3,8 proc.) buvo nustatytas įsijautrinimas bent vienai kvapiajai medžiagai iš Europos bazinės serijos (S–1000) ar/ir kosmetikos serijos (C–1000). Jų amžiaus vidurkis $38,5 \pm 12,2$ m., minimalus amžius – 18m., maksimalus – 71m., interkvartilių plotis – 28 ir 46 metai. 26 tiriamieji (48,1 proc.), įsijautrinę kvapiosioms medžiagoms, buvo 35 metų amžiaus ir jaunesni, o 28 (51,9 proc. atvejų) – vyresni nei 35 m., statistiškai reikšmingo skirtumo tarp grupių nenustatyta ($p > 0,05$). 12 tiriamųjų (22,2 proc.) įsijautrinusių kvapiosioms medžiagoms sirgo ir atopinėmis ligomis. Tarp įsijautrinusių kvapiosioms medžiagoms atopinių ligų dažnis nesiskyrė tarp grupių ($p > 0,05$). 10 (18,5 proc.) įsijautrinusių kvapams tiriamųjų

nurodė darbo aplinkoje turintys sąlytį su rizikos veiksniais (cheminėmis medžiagomis), 44 (81,5 proc.) tiriamieji nurodė tokių neturintys. Įsijautrinimo kvapiosioms medžiagoms grupėje turinčių profesinių rizikos veiksnių dažnis statistiškai reikšmingai nesiskyrė ($p>0,05$). Įsijautrinusių kvapiosioms medžiagoms grupėje lėtinės uždegiminės veido odos ligos simptomus dažniausiai provokuojantys veiksniai buvo: kosmetika – 24 atvejai (44,4 proc.), dulkės – 12 (22,2 proc.), darbo sąlygos – 9 (16,7 proc.), stresas – 8 (14,8 proc.), menstruacijos – 8 (14,8 proc.). Įsijautrinimo reakcijos dažniausiai stebėtos šioms kvapiosioms medžiagoms: 22 atvejai Peru balzamui (16,7 proc.), 15 sorbitalio seskvioleatui (11,4 proc.), 13 benzilo salicilatui (9,8 proc.), 12 aromatų mišiniui I (9,1 proc.), 11 aromatų mišiniui II (8,3 proc.). 29 tiriamieji (53,7 proc. atvejų) buvo įsijautrinę tik vienai kvapiajai medžiagai, 13 (24,1 proc. atvejų) – dviem, 12 tiriamųjų (22,2 proc.) – trimis ir daugiau kvapiosioms medžiagoms. Dažniausiai nustatyti šių kvapiųjų medžiagų įsijautrinimo deriniai: I ir II aromatų mišiniui – 3 tiriamieji (5,6 proc. atvejų), sorbitalio seskvioleatui ir I aromatų mišiniui – 2 tiriamieji (3,7 proc.), sorbitalio seskvioleatui ir benzilo alkoholiui ir Peru balzamui – 2 tiriamieji (3,7 proc.).

Išvados. Įsijautrinimas nors vienai kvapiajai medžiagai nustatytas beveik pusei (40,9 proc. atvejų) sergančių lėtinėmis uždegiminėmis veido odos ligomis. Daugiau nei pusė (53,7 proc.) įsijautrinusių kvapiosioms medžiagoms buvo įsijautrinę tik vienai kvapiajai medžiagai, dažniausiai – Peru balzamui. Kosmetika ir dulkės buvo dažniausi veido odos simptomus provokuojantys veiksniai. Nenustayta statistiškai reikšmingo dažnių skirtumo tarp amžiaus grupių, atopinių ligų anamnezės bei rizikos veiksnių darbo aplinkoje.

Raktažodžiai. Įsijautrinimas kvapiosioms medžiagoms; Peru balzamas; lėtinės uždegiminės veido odos ligos.